

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Вищого професійного училища
Львівського державного університету безпеки
життєдіяльності (м. Вінниця)
полковник служби цивільного захисту
Микола ГОВОРУЩАК

« 09 » 20 19 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Професія: Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу

Код професії: 8333

Професійна кваліфікація: Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу

Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий (базовий)

Вид професійної підготовки: підвищення кваліфікації

Форма навчання: денна

Строк навчання: 1 місяць

Розглянуто і схвалено педагогічною радою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця)
Протокол від «29» листопада 2019 року № 6
Голова педагогічної ради

 Микола ГОВОРУЩАК

Освітня програма вводиться в дію
з « 01 » січня 2020 року

Вінниця-2019

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ освітньої програми

Професія: Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу

Код професії: 8333

Професійна кваліфікація: машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу

Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: другий (базовий)

Вид професійної підготовки: підвищення кваліфікації

Розглянуто та рекомендовано до затвердження циклом виробничого навчання
Протокол № 3
від « 20 » 11 2019 року

Начальник циклу-майстер виробничого навчання
підполковник служби цивільного захисту

 - Руслан ГНУСАРЬКОВ

ПОГОДЖЕНО
Начальник Головного управління ДСНС України у Вінницькій області
полковник служби цивільного захисту
Руслан ШЕВЧУК

« 09 » _____ 2019 року

ПОГОДЖЕНО
Перший заступник начальника училища
полковник служби цивільного захисту
Ігор ЛІПЧАНЧУК

« 09 » 12 2019 року

ПОГОДЖЕНО
Начальник навчально-методичного відділу
підполковник служби цивільного захисту
Микола ГУМЕНЮК

« 09 » 12 2019 року

I. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Освітня програма схвалена педагогічною радою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця). Протокол від «__» _____ 2019 року № ____

Освітня програма вводиться в дію з « 01 » січня 2020 року.

Програма розроблена на основі стандарту професійної (професійно-технічної) освіти СП(ПТ)О 8333.О.84.25 – 2019 "Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу", затвердженого наказом МОН України від 31.05.2019 № 775.

Освітню програму розроблено проектною групою Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця) у складі:

Гнусарьков Руслан
Володимирович

– начальник циклу майстер виробничого навчання циклу пожежної техніки та аварійно-рятувального обладнання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця), підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст вищої категорії (керівник проектної групи).

Атаманов Роман Михайлович

– викладач-майстер виробничого навчання циклу пожежної техніки та аварійно-рятувального обладнання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця) майор служби цивільного захисту, спеціаліст.

Попов Сергій Миколайович

– викладач-майстер виробничого навчання циклу пожежної техніки та аварійно-рятувального обладнання Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця) майор служби цивільного захисту, спеціаліст.

Фуркевич Володимир Вікторович

– старший викладач-майстер виробничого навчання циклу організації служби та цивільного захисту Вищого професійного училища ЛДУБЖД (м. Вінниця) підполковник служби цивільного захисту, спеціаліст вищої категорії.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Нормативні документи відповідно до яких розроблена освітня програма:

- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» від 10.02.1998 № 103/98-ВР;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- Наказ МОН України від 30.05.2006 № 419 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах»;
- Наказ МОН України від 13.10.2010 № 947 «Про затвердження Типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладів»;
- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України, Випуск 92 (доопрацьований) (погоджено з Міністерством соціальної політики України, затверджено наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05.12.2018 № 707).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вищого професійного училища Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (м. Вінниця).

II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Рівень професійної (професійно-технічної) освіти: **ДРУГИЙ (базовий)**
2. Професія: **8333 «МАШИНІСТ НАСОСНИХ УСТАНОВОК ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ»**
3. Професійна кваліфікація: **МАШИНІСТ НАСОСНИХ УСТАНОВОК ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНОГО ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ**
4. Форма навчання : **ДЕННА**
5. Сфера професійної діяльності: Боротьба з пожежами та протипожежний захист: діяльність з управління та функціонування регулярних і допоміжних пожежних частин, які займаються попередженням пожеж, гасінням пожеж, рятуванням людей і тварин, наданням допомоги під час стихійного лиха, повеней, дорожньо-транспортних катастроф. Діяльність пожежних служб в Україні (КВЕД ДК 009:2010, секція О, клас 84.25).
6. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою:
  - повна загальна середня освіта;
  - професійна (професійно-технічна) освіта з присвоєнням кваліфікації «кваліфікований робітник» за професією «Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу»;
  - наявність свідоцтва про закінчення навчального закладу з підготовки водіїв категорії «С» (навчально-курсого комбінату, автошколи, училища, товариства сприяння обороні України, тощо).
7. Специфічні вимоги:
  - Вік: прийняття на роботу здійснюється відповідно до законодавства;
  - Стать: чоловіча, жіноча;
  - Медичні обмеження. Наявність медичного висновку щодо придатності за станом здоров'я до роботи з використанням засобів захисту органів дихання;
  - Стаж роботи за професією - не менше 2 років.

**III. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ)
ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО
НАВАНТАЖЕННЯ**

№ з/п	Освітні компоненти (навчальні предмети)	К-ть годин	Розподіл годин по навчальним модулям							
			ЗПК-1	ЗПК-2	ЗПК-3	ЗПК-4	ЗПК-5	МНУ – 1	МНУ – 2	МНУ – 3
1.	Загальнопрофесійна підготовка	41								
1.1	Охорона праці	15	15							
1.2	Домедична підготовка	26				26				
2.	Професійно-теоретична підготовка	27								
2.1	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	4						4		
2.2	Спеціальна підготовка машиніста насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу	18							18	
2.3	Психологічна підготовка	5								5
3.	Професійно-практична підготовка	76								
3.1	Виробниче навчання	58	6			32			20	
3.2	Виробнича практика	18							18	
4.	Консультації (за межами навчального часу)	8								
5.	Державна кваліфікаційна атестація	7								
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)	151	21	0	0	58	0	4	56	5

IV. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

№ з/п	Назва освітньої компоненти (навчального предмета)	Кількість годин	Код компетентності	Назва компетентності	Зміст компетентностей
1	2	3	4	5	6
1.	Загальнопрофесійна підготовка	41			
1.1	Охорона праці	15	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної безпеки, виробничої санітарії	<p>Знати: основні законодавчі акти з охорони праці; права працівників з охорони праці на підприємстві; положення колективного договору щодо охорони праці; порядок проведення адміністративно-громадського контролю за станом охорони праці; основні вимоги правил безпеки праці до службових приміщень і споруд пожежно-рятувального підрозділу; вимоги правил безпеки праці до пожежних автомобілів та пожежно-технічного оснащення; вимоги безпеки праці під час розгортання, забору води, проведення технічного обслуговування, заправки паливно-мастильними матеріалами та ремонту насосної установки і пожежно-рятувального транспортного засобу; вимоги правил безпеки праці під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, навчань, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; основи електробезпеки; параметри й властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; основи пожежної безпеки та шляхи її забезпечення; основи гігієни праці та виробничої санітарії; засоби та методи захисту працівників від шкідливого та небезпечного впливу виробничих факторів; правила проходження медичних оглядів.</p>

1	2	3	4	5	6
1.2	Домедична підготовка	26	ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	<p>Знати: медико-правові та етичні аспекти надання домедичної допомоги; як надавати домедичну допомогу, щоб виявити фактори, які загрожують життю, та усунути або зменшити їх негативний вплив на організм людини; як оцінювати стан постраждалого, здійснювати первинний і вторинний його огляд, ґрунтуючись на принципах анатомії, фізіології, патофізіології та особливостях вікового розвитку людини; як здійснювати серцево-легеневу реанімацію, виконувати основи підтримки життєдіяльності; як надавати допомогу постраждалим з невідкладними медичними станами або станами, що викликані факторами навколишнього середовища, таких як: загальне переохолодження, обмороження, перегрівання, опіки; як надавати домедичну допомогу постраждалим з тупими травмами, проникаючими пораненнями, пошкодженнями опорно-рухового апарату; як вживати невідкладних заходів для зупинки кровотечі, накладати пов'язки; як працювати з базовим медичним обладнанням, застосовувати підручні засоби; принципи іммобілізації та евакуації постраждалих з транспортних засобів, запобігати пошкодженням хребта, особливо його шийного відділу; як надавати домедичну допомогу вагітним в разі пологів.</p>
2.	Професійно-теоретична підготовка	27			
2.1	Організація діяльності органів і підрозділів Оперативно-рятувальної служби	4	МНУ – 1.1	Організація гарнізонної служби в пожежно-	<p>Знати: мету створення, структуру та завдання Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; призначення та основні завдання гарнізону служби;</p>

1	2	3	4	5	6
	цивільного захисту			рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	порядок залучення сил та засобів гарнізону (розклад виїзду, план залучення сил та засобів); район виїзду пожежно-рятувального підрозділу; організацію взаємодії з іншими службами (водопостачання, енергетики, газової, медичної, поліції) під час гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; посадових осіб гарнізону служби; оперативно-чергові служби гарнізону
			МНУ – 1.2	Організація та несення караульної і внутрішньої служби в пожежно-рятувальних підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	Знати: вимоги щодо порядку організації служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; права і обов'язки посадових осіб караулу; вимоги щодо організації внутрішньої служби в підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; порядок прийому та здачі чергування; порядок допуску особового складу в службові приміщення пожежно-рятувального підрозділу; дії особового складу пожежно-рятувального підрозділу за сигналом «Тривога».
2.2	Спеціальна підготовка машиніста насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу	18	МНУ – 2.1	Оперативні транспортні засоби	Знати: класифікацію пожежно-рятувальних транспортних засобів; призначення, загальну будову, тактико-технічні характеристики пожежно-рятувальних транспортних засобів; комплектність та розміщення пожежно-технічного оснащення на пожежно-рятувальних транспортних засобах
			МНУ – 2.2	Насосні установки пожежно-рятувальних	Знати: класифікацію насосних установок, їх загальну будову, технічні характеристики, конструктивні особливості та правила експлуатації; можливі несправності насосних установок, які виникають

1	2	3	4	5	6
				транспортних засобів	<p>під час експлуатації, причини їх виникнення та способи усунення;</p> <p>призначення, будову та принцип роботи додаткової трансмісії на пожежно-рятувальних транспортних засобах;</p> <p>призначення, будову та принцип роботи органів керування та контрольних приладів насосної установки пожежного транспортного засобу;</p> <p>види гідроелеваторних схем, їх переваги та недоліки;</p> <p>порядок збирання, запуску та умови роботи гідроелеваторних схем;</p> <p>призначення, будову, принцип роботи вакуумної системи, додаткової системи охолодження двигуна та системи обігріву пожежно-рятувального транспортного засобу.</p>
			МНУ – 2.3	Технічне обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів та насосних установок	<p>Знати:</p> <p>види, та періодичність проведення технічного обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів та насосних установок, перелік регламентних робіт, які виконуються під час проведення технічного обслуговування;</p> <p>порядок перевірки відцентрового насоса пожежно-рятувального транспортного засобу на герметичність;</p> <p>порядок проведення опресовки відцентрового насоса.</p>
			МНУ – 2.4	Експлуатаційна документація на пожежно-рятувальні транспортні засоби	<p>Знати: порядок введення в експлуатацію пожежно-рятувальних транспортних засобів;</p> <p>перелік облікової документації на пожежно-рятувальні транспортні засоби, вимоги та порядок її ведення.</p>
			МНУ – 2.5	Пожежно-технічне оснащення пожежно-	<p>Знати: призначення, загальну будову, технічні характеристики пожежно-технічного оснащення, яким комплектуються пожежно-рятувальні транспортні засоби.</p>

1	2	3	4	5	6
				<p>рятувальних транспортних засобів</p> <p>МНУ – 2.6</p> <p>Експлуатація пожежно-рятувальних транспортних засобів обладнаних спеціальними звуковими і світловими сигнальними пристроями</p>	<p>Знати: законодавство України у сфері безпеки дорожнього руху; порядок допуску водіїв до керування пожежно-рятувальним транспортним засобом та порядок закріплення за ним; правила слідування пожежно-рятувальними транспортними засобами до місця виклику; загальні правила нанесення кольорографічних схем, розпізнавальних знаків, написів на пожежно-рятувальних транспортних засобах; вимоги до розміщення та застосування спеціальних звукових і світлових сигнальних пристроїв; загальну будову та правила експлуатації спеціальних світлових і звукових сигнальних пристроїв; способи і засоби підвищення прохідності транспортних засобів; особливості керування пожежно-рятувальними транспортними засобами в складних дорожніх та погодних умовах (рух через перехрестя, пішохідний перехід, у заторі, темну пору доби, в умовах недостатньої видимості).</p>
2.3	Психологічна підготовка	5	МНУ – 3.1	<p>Морально-психологічні основи професійного статусу машиніста насосних установок пожежно-</p>	<p>Знати: роль морального чинника для професійного становлення машиніста насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу; історію рятувальної справи в Україні, професійні традиції; зростання соціальної значимості професії машиніста насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу</p>

1	2	3	4	5	6
				рятувального транспортного засобу в сучасному суспільстві	
			МНУ – 3.2	Професійно-важливі якості машиніста насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу	Знати: правила поведінки у колективі; основні норми етики та моралі.
			МНУ – 3.3	Психологічні особливості поведіння населення в надзвичайних ситуаціях	Знати: типи характеру і темпераменту людини; види психоемоційного стану людини; ознаки посттравматичного стресового розладу людини; негативні психічні стани, моделі виходу з них; правила поведінки з людьми із посттравматичним стресовим розладом; поняття про екстрену психологічну допомогу та методи її надання постраждалому населенню.
			МНУ – 3.4	Основи саморегуляції і психологічної реабілітації	Знати: фактори ризику і способи їх подолання.
3.	Професійно-практична підготовка	76			
3.1	Виробниче навчання	58	ЗПК-1	Дотримання та виконання вимог охорони праці, промислової і пожежної	Уміти: дотримуватись вимог безпеки праці під час роботи із пожежним автомобілем, під час гасіння пожеж, ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків; дотримуватись вимог безпеки праці при виконанні обов'язків під час прийому та здачі чергування, несення

1	2	3	4	5	6
				безпеки, виробничої санітарії	<p>служби у складі внутрішнього наряду; дотримуватись вимог безпеки праці під час розгортання, забору води, проведення технічного обслуговування, заправки паливно-мастильними матеріалами та ремонту насосної установки і пожежно-рятувального транспортного засобу; використовувати за призначенням засоби індивідуального захисту; дотримуватись вимог електробезпеки під час роботи із електрифікованим обладнанням та електроустановками; володіти засобами і методами індивідуального та колективного захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів</p>
			ЗПК-4	Оволодіння основами надання домедичної допомоги	<p>Уміти: оглядати постраждалого; визначати життєві показники людини; оцінювати стан постраждалого; надавати допомогу при зупинці серця, використовувати автоматичний зовнішній дефібрилятор; використовувати дихальне обладнання; надавати допомогу при критичних кровотечах; використовувати допоміжні засоби для забезпечення прохідності дихальних шляхів; накладати шийний комір та іммобілізувати хребет; іммобілізувати кінцівки; евакуювати постраждалого з транспортного засобу; накладати пов'язки; надавати першу допомогу при опіках, обмороженнях; дотримуватись заходів безпеки під час роботи у небезпечних місцях; надавати допомогу при пологах</p>
			МНУ – 2.2	Насосні установки пожежно-рятувальних	<p>Уміти: здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою без встановлення пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело;</p>

1	2	3	4	5	6
				транспортних засобів	здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на відкрите вододжерело, пожежний гідрант; здійснювати забір води із вододжерела за допомогою гідроелеватора та подачу її до осередку пожежі; застосовувати додаткову систему охолодження двигуна та системи обігріву пожежної автоцистерни; визначати несправності насосних установок під час експлуатації та усувати їх
			МНУ – 2.3	Технічне обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів та насосних установок	Уміти: проводити технічне обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів та насосних установок; проводити обслуговування пожежно-рятувального транспортного засобу та насосної установки на лінії (під час гасіння пожежі, навчання, ліквідування надзвичайної ситуації та її наслідків), після повернення до підрозділу; здійснювати обкатку відцентрового насоса пожежно-рятувального транспортного засобу; проводити опресовку відцентрового насоса пожежно-рятувального транспортного засобу гідравлічним та пневматичним способами
			МНУ – 2.4	Експлуатаційна документація на пожежно-рятувальні транспортні засоби	Уміти: оформлювати облікову документацію на пожежно-рятувальні транспортні засоби; проводити розрахунки витрат паливно-мастильних матеріалів залежно від умов експлуатації пожежно-рятувального транспортного засобу та насосної установки
			МНУ – 2.5	Пожежно-технічне оснащення пожежно-рятувальних транспортних	Уміти: використовувати за призначенням пожежно-технічне оснащення, яким комплектуються пожежно-рятувальні транспортні засоби

1	2	3	4	5	6
			МНУ – 2.6	<p>засобів</p> <p>Експлуатація пожежно-рятувальних транспортних засобів обладнаних спеціальними звуковими і світловими сигнальними пристроями</p>	<p>Уміти:</p> <p>використовувати за призначенням спеціальні звукові і світлові сигнальні пристрої, якими обладнуються пожежно-рятувальні транспортні засоби</p>
3.2	Виробнича практика	18			<p>Самостійне виконання робіт (посадових обов’язків) машиніста насосних установок у складі чергового караулу пожежно-рятувального підрозділу (під наглядом наставника), а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з діяльністю пожежно-рятувального підрозділу Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту; – закріплення і поглиблення теоретичних знань отриманих здобувачами освіти під час навчання; – формування і вдосконалення професійних умінь і навичок під час роботи на посаді водія; – здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою без встановлення пожежно-рятувального транспортного засобу на вододжерело; – здійснювати забір та подачу вогнегасних речовин насосною установкою із встановленням пожежно-рятувального транспортного засобу на відкрите вододжерело, пожежний гідрант; – здійснювати забір води із вододжерела за допомогою гідроелеватора та подачу її до осередку пожежі;

1	2	3	4	5	6
					<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати додаткову систему охолодження двигуна та системи обігріву пожежної автоцистерни; – визначати несправності насосних установок під час експлуатації та усувати їх; – проводити технічне обслуговування пожежно-рятувальних транспортних засобів та насосних установок; – проводити обслуговування пожежно-рятувального транспортного засобу та насосної установки на лінії (під час гасіння пожежі, навчання, ліквідування надзвичайної ситуації та її наслідків), після повернення до підрозділу; – здійснювати обкатку відцентрового насоса пожежно-рятувального транспортного засобу; – проводити опресовку відцентрового насоса пожежно-рятувального транспортного засобу гідравлічним та пневматичним способами; – оформлювати облікову документацію на пожежно-рятувальні транспортні засоби; – проводити розрахунки витрат паливно-мастильних матеріалів залежно від умов експлуатації пожежно-рятувального транспортного засобу та насосної установки; – використовувати за призначенням пожежно-технічне оснащення, яким комплектуються пожежно-рятувальні транспортні засоби; – використовувати за призначенням спеціальні звукові і світлові сигнальні пристрої, якими обладнуються пожежно-рятувальні транспортні засоби.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковим одиницями навчального часу є:

- академічна година тривалістю 45 хвилин;
- урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;
- навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;
- навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, підрозділу, установи, організації згідно із законодавством.

Навчання з охорони праці проводиться згідно з вимогами чинного законодавства «Про охорону праці». Теоретична частина предмета «Охорона праці» у складі загальнопрофесійної підготовки вивчається обсягом не менше 30 годин, згідно з п. 2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами).

Навчання з надання домедичної допомоги проводиться відповідно до статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу», постанови Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2012 року № 1115 «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу» з метою удосконалення підготовки осіб, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками зобов'язані надавати домедичну допомогу. Обсяг програми з надання домедичної допомоги відповідає курсу домедичної підготовки «Перший на місці події», згідно з наказом МОЗ України від 29.03.2017 № 346 «Про удосконалення підготовки з надання домедичної допомоги осіб, які не мають медичної освіти».

Виробниче навчання проводиться чергуючись з теоретичними заняттями в навчальній пожежно-рятувальній частині.

Здобувачі освіти проходять виробничу практику в навчальній пожежно-рятувальній частині на відповідних посадах.

VI. ДЕРЖАВНА КВАЛІФІКАЦІЙНА АТЕСТАЦІЯ

До державної кваліфікаційної атестації допускаються здобувачі освіти, які в повному обсязі виконали навчальний план та мають позитивні підсумкові оцінки з усіх навчальних предметів, виробничого навчання та виробничої практики.

Державна кваліфікаційна атестація включає в себе:

- кваліфікаційну пробну роботу;
- державний кваліфікаційний екзамен.

На державну кваліфікаційну атестацію виносяться зміст наступних компетентностей: ЗПК-1, ЗПК-4, МНУ – 1.1, МНУ – 1.2, МНУ – 2.1, МНУ – 2.2, МНУ – 2.3, МНУ – 2.4,

МНУ – 2.5, МНУ – 2.6, МНУ – 3.1, МНУ – 3.2, МНУ – 3.3, МНУ – 3.4.

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов державну кваліфікаційну атестацію за професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається документ про освіту державного зразка.

Державна кваліфікаційна атестація здійснюється відкрито і публічно.